

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ 1. Ψυχική και συναισθηματική υγεία-Πρόληψη

Σχέδιο Α: Η ασφαλής «λεωφόρος» της ορθής διαδικτυακής συμπεριφοράς

Απόστολος Παρασκευάς

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Το πρόγραμμα ασφαλής «λεωφόρος» της ορθής διαδικτυακής συμπεριφοράς απευθύνεται σε μαθητές των Γ κ Δ τάξεων του δημοτικού και βασικό στόχονα εμπλέξει τους μαθητές/τριες στους βασικούς πυλώνες της ορθής διαδικτυακής συμπεριφοράς έτσι ώστε να μπορούν να εξερευνούν τον διαδικτυακό κόσμο με ασφάλεια. Εντάσσεται στον κύκλο «Ευ Ζην» στην θεματική ενότητα «Ψυχική υγεία» και στηρίζεται στην καθοδηγούμενη-συνεργατική και ανακαλυπτική μάθηση, μέσω της οποίας προωθούνται οι ψηφιακές δεξιότητες αλλά και δεξιότητες μάθησης (4Cs).

Ειδικότερα όσον αφορά τις δεξιότητες μάθησης (4Cs) μέσω των εργαστήριων προωθούνται, η επικοινωνία, η κριτική σκέψη, η συνεργασία, η δημιουργικότητα, ενώ όσον αφορά τις ψηφιακές δεξιότητες προωθούνται η προστασία από εξαρτητικές συμπεριφορές στις τεχνολογίες, η ψηφιακή νοημοσύνη, δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα. Όσον αφορά τις διδακτικές μεθοδολογίες στις δραστηριότητες των επτά εργαστηρίων υιοθετούνται η καθοδηγούμενη-συνεργατική και ανακαλυπτική μάθηση, η μέθοδος project και η βιωματική μάθηση μέσω θεατρικής αγωγής με στόχο την ενσυναίσθηση.

Τα επτά εργαστήρια παρέχουν στους εκπαιδευτικούς τα απαραίτητα εργαλεία αλλά και μεθοδολογίες που απαιτούνται για να εμπλέξουν τους μαθητές/τριες στις βασικές αρχές της ασφαλούς πλοήγησης, της προστασίας προσωπικών δεδομένων - τη χρήση πνευματικών δικαιωμάτων, της ασφαλούς επικοινωνίας καθώς και τους κινδύνους από την αλόγιστη χρήση του διαδικτύου που μπορεί να προκαλέσει θέματα εξάρτησης και εθισμού.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές των Γ' και Δ τάξεων, οι οποίοι βάση του προγράμματος σπουδών των ΤΠΕ στο Δημοτικό έχουν αποκτήσει τις βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ.

Τα εργαστήρια αποσκοπούν στην συνεργασία των μαθητών/τριων σε τριμελής ομάδες που επιλέγονται στο πρώτο εργαστήριο με συγκεκριμένες διαδικασίες (τυχαία επιλογή εικόνων, αριθμών) και σε κάθε εργαστήριο μπορεί να επαναλαμβάνεται η ίδια διαδικασία προκειμένου να αλλάζουν οι τριμελής ομάδες

έτσι ώστε όλοι οι μαθητές και μαθήτριες να συνεργαστούν με όλους τους συμμαθητές τους.

Δίνεται έμφαση στην παρακολούθηση μέσω καθοδηγούμενων φύλλων εργασίας ψηφιακού υλικού από φορείς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο ενώ ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στο συνεργατικό σχεδιασμό και παραγωγή υλικού ή κανόνων από τις τριμελής ομάδες των μαθητών, το οποίο παρουσιάζεται στην ολομέλεια της τάξης, στη συνέχεια αναρτάται στην ιστοσελίδα του σχολείου και τέλος διανέμεται σε έντυπη η ηλεκτρονική μορφή στους συμμαθητές τους και τους γονείς τους για διάχυση των γνώσεων, λειτουργώντας σαν μικροί επιμορφωτές.

Επιπρόσθετα σε κάθε εργαστήριο παρέχονται εργασίες από τους φορείς με τις οποίες εμπλέκονται οι τριμελής ομάδες προκειμένου να αποτιμήσουν τις γνώσεις που αποκτούνε από τη συνεργατική μελέτη του υλικού.

Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μάθουν στους μαθητές τα στάδια της εργασίας σε ομάδες, όπως πρώτα διατύπωση όλων των απόψεων, αποτύπωση συμφωνιών και διαφωνιών σε χαρτί ή ψηφιακά, έρευνα για τις ορθότερες απόψεις, βήματα αποτύπωσης του προβλήματος, προτεινόμενες λύσεις μετά από συζήτηση με αιτιολόγηση απόψεων, υλοποίηση και επαλήθευση προκειμένου να έχουν ρόλο αλλά και συμβολή όλοι οι μαθητές/τριες στη συνεργασία και να μην καλύπτονται από συμμαθητές τους.

Βασιζόμενοι στην εκτεταμένη χρήση των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου στην εξ αποστάσεως διδασκαλία τον καιρό της πανδημίας κρίνεται αναγκαία η υλοποίηση παρόμοιων εργαστηρίων με σκοπό να αποκτήσουν οι μαθητές τις απαραίτητες τεχνολογικές γνώσεις και δεξιότητες έτσι ώστε να μπορούν να πλοηγηθούν με ασφάλεια στο διαδίκτυο αλλά και στην πορεία των σπουδών τους να αλλάξουν στάσεις όσον αφορά τη χρήση τους με δημιουργικό τρόπο και με ένα σωστό μέτρο.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Τα προαπαιτούμενα υλικά για την υλοποίηση των εργαστηρίων περιλαμβάνουν ένα κουτί, χαρτάκια πολύχρωμα με κοινές ανά τρεις εικόνες ζώων, μαρκαδόροι, χαρτόνια, μπογιές, χαρτάκια postit, ενώ η βασική δουλειά θα γίνει στο εργαστήριο υπολογιστών με πρόσβαση στο διαδίκτυο, βιντεοπροβολέα, θρανία για την εργασία τριμελών ομάδων μαθητών/τριων. Όσον αφορά τις προαπαιτούμενες γνώσεις οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν τις βασικές λειτουργίες ενός υπολογιστή, να γνωρίζουν να πλοηγούνται στο διαδίκτυο και να αναζητούν πληροφορίες μέσω μηχανών αναζήτησης, να αποθηκεύουν και επεξεργάζονται υλικό από το διαδίκτυο μέσω προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου (Word), δεδομένων (Excel) και παρουσιάσεων (PowerPoint). Οι προαπαιτούμενες γνώσεις διδάσκονται σύμφωνα με τον εξορθολογισμό της ύλης στο μάθημα των ΤΠΕ στις αντίστοιχες τάξεις.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης. Κάθε εργαστήριο θα αναπτύσσεται σε ένα φύλλο A4 με βάση τη ρουμπρίκα του Παραρτήματος (1 σελίδα ανά εργαστήριο = 7 σελίδες)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2021-2022
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Ψυχική Υγεία
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Γ και Δ Δημοτικού		
Τίτλος	Η ασφαλής «λεωφόρος» της ορθής διαδικτυακής συμπεριφοράς		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου

Δεξιότητες μάθησης (4Cs): επικοινωνία, κριτική σκέψη, συνεργασία, δημιουργικότητα,

Ψηφιακές δεξιότητες: η προστασία από εξαρτητικές συμπεριφορές στις τεχνολογίες, η ψηφιακή νοημοσύνη, δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά

μέσα.

Σύνδεση με τη Βασική Θεματική

(υποθεματική «Ψυχική και συναισθηματική υγεία-Πρόληψη»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Στο πρώτο εργαστήριο θέλουμε οι μαθητές να γνωριστούν μεταξύ τους αλλά υπό το πρίσμα της δημιουργίας ομάδων, ανεξάρτητα με τις φιλίες ή τις παρέες που έχουν ήδη δημιουργήσει.</p> <p>Αρχικός σκοπός είναι να λειτουργήσουν σαν τριμελής ομάδες που θα αλλάζουν μέλη ανά εργαστήριο μέσα στις οποίες θα αναπτυχθούν οι δεξιότητες της συνεργασίας, της διαπραγμάτευσης μέσω συζήτησης, της κριτικής σκέψης, της βοήθειας προς τον σχετικά «αδύναμο» συμμαθητή/τριατους μιας και όλοι θα συνεργαστούν με όλους.</p> <p>Ένας δεύτερος σκοπός είναι να μάθουν αλλά και να εφαρμόσουν στην πράξη, την συνεργασία της τριμελούς ομάδαςστη χρήση ενός υπολογιστή και του διαδικτύου, αλλάζοντας συνεχώς ρόλους (π.χ. ένας μαθητής χειρίζεται το ποντίκι, ένας καθοδηγεί και ένας καταγράφει τις πληροφορίες) προκειμένου να ολοκληρώσουν την αναζήτηση, επεξεργασία και το σχεδιασμό παραγωγής περιεχομένου σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.</p> <p>Ένας τρίτος σκοπός είναι να ξεπεράσουν προκαταλήψεις και στεγανά όσον αφορά τη συνεργασία με αλλοδαπούς μαθητές/τριες, με μαθητές/τριες με μαθησιακές</p>	<p>Ας γνωριστούμε - ποιοι είμαστε και πως μπορούμε να συνεργαστούμε σε ομάδες;</p> 	<p>Οι μαθητές/τριες της τάξης κάνουν ένα κύκλο γύρω από ένα θρανίο στο οποίο επάνω υπάρχει ένα κουτί και μέσα υπάρχουν σε χαρτάκια εικόνες ζώων σε τριάδες.</p> <p>Οι μαθητές/τριες καλούνται να επιλέξουν ένα χαρτάκι με εικόνα ζώου και αυτοί που έχουν τις ίδιες εικόνες σχηματίζουν τριμελής ομάδες.</p> <p>Κάθε ομάδα συζητά μεταξύ τους και αποφασίζουν από κοινού το όνομα της ομάδας τους και στη συνέχεια το ανακοινώνουν στην ολομέλεια της τάξης. Ο εκπαιδευτικός διοργανώνει και υλοποιεί ένα θεατρικό δρώμενο με τους μαθητές/τριες και παρουσιάζουν διαφορετικούς τρόπους συνεργασίας για να υιοθετήσουν αυτόν που τους ταιριάζει αλλά ξεπέρασμα δυσκολιών με έμφαση στην ενσυναίσθηση.</p> <p>Κάθε τριμελής ομάδα αποφασίζει τους κανόνες συνεργασίας αλλά και τους ρόλους που θα έχει ο καθένας όταν ξεκινήσουν να δουλέψουν στο εργαστήριο υπολογιστών καθώς και την κυκλική εναλλαγή των ρόλων στην πορεία της συνεργασίας.</p> <p>Θα καταγράψουν σε ένα κομμάτι χαρτί τις προσδοκίες τους από τα εργαστήρια και θα γίνει μια πρώτη επαφή με το αντικείμενο του προγράμματος.</p> <p>Αναστοχασμός του πρώτου εργαστηρίου οι μαθητές/τριες αφήνουν ένα χαρτάκι γράφοντας πως τους φάνηκε. (postit).</p>

<p>δυσκολίες προκειμένου να κτίσουν ομάδες που θα μπορούν να λειτουργήσουν και να συνεργαστούν προκειμένου να κατακτήσουν γνώσεις και δεξιότητες στο μέγιστο βαθμό για όλους.</p> <p>Τέλος ένας σκοπός που θα βοηθήσει τους μαθητές στη συνεργασία είναι η ανάπτυξη της ενσυναίσθησης προκειμένου να μπορούν να κατανοήσουν τη θέση και τις αντιδράσεις των συμμαθητών τους με σκοπό το ξεπέρασμα εμποδίων και την ολοκλήρωση της συνεργασίας.</p>		
--	--	--

Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του δεύτερου εργαστηρίου είναι να εφοδιάσει με γνώσεις και δεξιότητες τους μαθητές/τριες για μια ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο με έμφαση στους:

1. Κανόνες αλλά και ρυθμίσεις που πρέπει να εφαρμόσουν στα λογισμικά πλοήγησης (MicrosoftEdge, GoogleChrome, Firefox)προκειμένου να μην κινδυνεύουν αρχικά οι υπολογιστές τους από ιούς κ spam και στη συνέχεια τα προσωπικά τους δεδομένα.
2. Στα είδη και εντολές αναζήτησης πληροφοριών μέσω των μηχανών αναζήτησης στο διαδίκτυο
3. Ποιες ρυθμίσεις θα πρέπει να εφαρμόσουν στα λογισμικά πλοήγησης προκειμένου να μην λαμβάνουν διαφημίσεις που πιθανόν να κρύβουν ιούς.
4. Ποιες ιστοσελίδες είναι καλό να αποφεύγουμε και ποιες είναι κατάλληλες και ασφαλείς για μαθητές/τριες.
5. Ποιες επεκτάσεις πρέπει να έχουν εγκατεστημένες οι μαθητές/τριες στους υπολογιστές τους προκειμένου να αποφύγουν να τους καταγράψουν κατά τη διάρκεια της πλοήγησης
6. Να μάθουν να συνεργάζονται

Κανόνες και μέτρα ασφαλούς πλοήγησης στο διαδίκτυο

Ο εκπαιδευτικός/ηγείνει τους μαθητές/τριες στο εργαστήριο υπολογιστών και κάθε τριμελής ομάδα κάθετα μπροστά σε ένα υπολογιστή.

Παρακολουθούν το βίντεο του Εκπαιδευτικού Οργανισμού Saferinternet4kids «Ασφάλεια στο Internet με λόγια απλά», στην Εκπαιδευτική Τηλεόραση στη διεύθυνση <https://urlzs.com/wp2jU> Στη συνέχεια στις τριμελής ομάδες συζητάνε μεταξύ τους και συμπληρώνουν την άσκηση στη διεύθυνση <https://urlzs.com/hZUJi> αποτυπώνοντας τα θετικά και τα αρνητικά του διαδικτύου. Οι μαθητές/τριες στις τριμελής ομάδες αλλάζουν ρόλους στην ομάδα τους και μελετούν την αφίσα με τα προσωπικά δεδομένα από τον Εκπαιδευτικό Οργανισμό που είναι υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας Saferinternet4kids στη διεύθυνση <https://urlzs.com/vgoYP> Οι τριμελής ομάδες συνεργάζονται και δημιουργούν μια παρουσίαση στο Powerpoint ή σε ένα κειμενογράφο με το δεκάλογο της ασφαλούς πλοήγησης και αναζητήσης πληροφοριών για να τον αναρτήσουν στην ιστοσελίδα του σχολείου αλλά και να τον διανέμουν στους συμμαθητές και τους γονείς τους. Αναστοχασμός του εργαστηρίου, οι μαθητές/τριες αφήνουν ένα χαρτάκι γράφοντας πως τους φάνηκε το εργαστήριο (post it).

σαν τριμελής ομάδα στην
κατάρτιση ενός οδηγού
ασφαλούς πλοήγησης για
τους συμμαθητές τους και
τους γονείς τους.

Αρχικός στόχος του τρίτου εργαστηρίου είναι οι συμμετέχοντες μαθητές και μαθήτριες να διευρύνουν τις γνώσεις τους για τα προσωπικά δεδομένα στο διαδίκτυο και να συνειδητοποιήσουν πόσο σημαντική ενέργεια είναι η προστασία τους.

Στη συνέχεια θα μάθουν βασικές αρχές για τα πνευματικά δικαιώματα που διέπουν το ψηφιακό υλικό που είναι αναρτημένο στο διαδίκτυο, όπως φωτογραφίες, βίντεο, μουσική και πληροφορίες.

Συμπληρωματικά θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης μέσω διαδικτυακών παιχνιδιών με έμφαση στην αναγνώριση πνευματικών δικαιωμάτων και των αντίστοιχων συμβόλων που χαρακτηρίζονται ψηφιακό υλικό που υπάρχει στο διαδίκτυο.

**Προστασία
προσωπικών
δεδομένων στο
διαδίκτυο-
Πνευματικά
δικαιώματα**

Ο εκπαιδευτικός με τους μαθητές πηγαίνουν στο εργαστήριο υπολογιστών του σχολείου και κάθονται κάθε τριμελής ομάδα σε ένα υπολογιστή με σύνδεση στο διαδίκτυο.

Παρακολουθούν το βίντεο του Εκπαιδευτικού Οργανισμού Saferinternet4kids «Προσωπικά δεδομένα και γιατί πρέπει να τα προστατεύουμε στο διαδίκτυο», στην Εκπαιδευτική Τηλεόραση στη διεύθυνση <https://urlzs.com/1d8st>

Οι τριμελής ομάδες μέσω καθοδηγούμενων φύλλων εργασίας μελετούν το υλικό στη σελίδα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων στη διεύθυνση <https://urlzs.com/pynks>

Καθώς και στη σελίδα του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ) στη διεύθυνση <https://opi.gr/>.

Οι ομάδες παίζουν διαδικτυακά παιχνίδια προς εμπέδωση αλλά και αποτίμηση γνώσεων στη διεύθυνση του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας <https://urlzs.com/XVuGy> αλλά και στη διεύθυνση του

Saferinternet4kids <https://urlzs.com/hZUji>

Αναστοχασμός όπως στα προηγούμενα εργαστήρια με τα χαρτάκια (post it).

Στόχοι του εργαστηρίου είναι να μάθουν οι μαθητές/τριες την έννοια και τα χαρακτηριστικά του διαδικτυακού φίλου καθώς και να υιοθετήσουν κανόνες ασφαλούς και ορθής επικοινωνίας μέσω αντίστοιχων λογισμικών.

Ειδικότερα θα δοθεί έμφαση μέσω κριτικής σκέψης στην αναγνώριση των παραμέτρων στον χαρακτηρισμό «φίλος στο διαδίκτυο» με παραπομπή στους φίλους που έχουν στην πραγματική ζωή.

Επιπρόσθετα να μάθουν να αναγνωρίζουν τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από απόπειρες προσπάθειας από αγνώστους για επικοινωνία μαζί τους χωρίς την θελήσή τους, οι οποίοι μπορούν να εμφανιστούν και να τους πλησιάσουν με τον «μανδύα του γνωστού».

Τέλος θα μάθουν τρόπους και διαδικασίες βοήθειας σε περίπτωση που κάποιος άγνωστος προσπαθεί να επικοινωνήσει μαζί τους χωρίς να το επιθυμούν.

**Κανόνες
ασφαλούς και
ορθής
επικοινωνίας
μέσω διαδικτύου-
Η έννοια του
διαδικτυακού
φίλου**

Ο εκπαιδευτικός με τους μαθητές πηγαίνουν στο εργαστήριο υπολογιστών του σχολείου και τους δίνει ένα φύλλο εργασίας που τους παραπέμπει να πλοηγηθούν στη διεύθυνση του διαδικτυακού υλικού για μαθητές Γ κ Δ τάξεων του

Saferinternet4kids <https://urlzs.com/hZUJi> (σελ 20-22) όπου θα σχολιάσουν μεταξύ των ομάδων τους κανόνες σωστής επικοινωνίας μέσω διαδικτύου και θα καταγράψουν ποιους εφαρμόζουν οι ίδιοι ανακοινώνοντας τα αποτελέσματα στην ολομέλεια της τάξης.

Στη συνέχεια οι τριμελής ομάδες θα συζητήσουν και θα φτιάξουν ένα δεκάλογο στον επεξεργαστή κειμένου με τα χαρακτηριστικά ενός καλού φίλου στο διαδίκτυο.

Οι ομάδες αφού παρακολουθήσουν το βίντεο του Saferinternet4kids στη διεύθυνση <https://urlzs.com/eZzuo> θα συνεργαστούν ανά δυο τριάδες μαζί και θα ετοιμάσουν ένα μικρό ψηφιακό οδηγό τι κάνουμε σε περίπτωση που κάποιος προσπαθεί να επικοινωνήσει μαζί τους χωρίς να τον γνωρίζουν καθώς και φορείς αναφοράς των περιστατικών και βοήθειας.

Τέλος οι ομάδες θα ανακοινώσουν στην ολομέλεια της τάξης τους οδηγούς που θα έχουν φτιάξει και θα τους αναρτήσουν στην ιστοσελίδα του σχολείου αλλά και θα τους δώσουν στους γονείς τους για διάχυση.

Αναστοχασμός όπως στα ανωτέρω εργαστήρια(post it).

Στόχος του εργαστηρίου είναι να ανακαλύψουν οι μαθητές μέσω καθοδηγούμενης ανακάλυψης και οπτικοακουστικού υλικού τη σημασία των ορίων όσον αφορά το χρόνο που σπαταλούν στο διαδίκτυο και τις συνέπειες της υπερβολικής ενασχόλησης με αυτό.

Ειδικότερα θα μάθουν να αναγνωρίζουν τα πρώτα σημάδια από την υπερβολική ενασχόληση στην καθημερινότητά τους, τα προβλήματα που εμφανίζονται στη σχολική τους επίδοση αλλά και τρόπους προστασίας και αντιμετώπισης του προβλήματος που πολλές φορές οδηγεί σε εθισμό με σοβαρές συνέπειες για την υγεία τους.

Προτεινόμενος προαιρετικός στόχος είναι να επιχειρήσουν και να συνεργαστούν παράγοντας ένα κοινό έργο μέσω διαδικτύου, οι μαθητές του σχολείου με άλλους μαθητές ίδιας τάξης με ένα από τα 700 σχολεία του εθελοντικού μη χρηματοδοτούμενου δικτύου σχολείων με την ονομασία «Διαπεριφερειακό Θεματικό Δίκτυο Ασφάλεια στο Διαδίκτυο» <https://isecurenet.sch.gr/portal/> που λειτουργεί σε οκτώ Περιφερειακές Διευθύνσεις Α/θμιας κ Β/θμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Εθισμός από την υπερβολική ενασχόληση με το διαδίκτυο

Ο εκπαιδευτικός με τους μαθητές πηγαίνουν στο εργαστήριο υπολογιστών του σχολείου και αρχικά παρακολουθούν το βίντεο του Εκπαιδευτικού Οργανισμού Saferinternet4kids <https://urlzs.com/VAbAA> που αναφέρεται στον εθισμό στο διαδίκτυο για παιδιά του Δημοτικού.

Στη συνέχεια οι μαθητές/τριες ανά τριμελής ομάδες συζητούν και απαντούν τις ερωτήσεις των σελίδων 23-24-25 από το διαδικτυακό βιβλίο για μαθητές Γ κ Δ τάξεων Δημοτικού του Εκπαιδευτικού Οργανισμού Saferinternet4kids στη διεύθυνση <https://urlzs.com/hZUJi>

Τέλος οι μαθητές/τριες της τάξης μπορούν να συνεργαστούν με ένα κοντινό σχολείο ή προαιρετικά με ένα από τα Δημοτικά σχολεία που ανήκουν στο εθελοντικό μη χρηματοδοτούμενο δίκτυο σχολείων με την ονομασία «Διαπεριφερειακό Θεματικό Δίκτυο Ασφάλεια στο Διαδίκτυο» <https://isecurenet.sch.gr/portal/> και μέσω skype ή webex να φτιάξουν συνεργατικά με μια αντίστοιχη τάξη να συζητήσουν, σχεδιάσουν και υλοποιήσουν μια κοινή διαμοιραζόμενη παρουσίαση μέσω google για τα βήματα προστασίας από την αλόγιστη χρήση του διαδικτύου αλλά και τους φορείς που μπορούν να τα βοηθήσουν σε περιπτώσεις εξάρτησης.

Αναστοχασμός όπως στα ανωτέρω εργαστήρια (post it).

Αρχικός στόχος του εργαστηρίου είναι να μάθουν οι μαθητές/τριες να αναγνωρίζουν τι είναι ο διαδικτυακός εκφοβισμός και πως συνήθως εμφανίζεται.

Δεύτερος στόχος είναι να αναπτύξουν δεξιότητες πρόληψης καθώς και διερεύνηση της διαφοροποίησης του εκφοβισμού από το πείραγμα.

Τρίτος στόχος είναι η ανάπτυξη της ενσυναίσθησης στους μαθητές μέσω θεατρικού παιχνιδιού ώστε να κατανοήσουν τα συναισθήματα ενός μαθητή που δέχεται διαδικτυακό εκφοβισμό

Διαδικτυακός εκφοβισμός-τι είναι και τρόποι προστασίας

Εκπαιδευτικός και τριμελής ομάδες πάνε στο εργαστήριο υπολογιστών.
Αρχικά θα παρακολουθήσουν ένα βίντεο στην εκπαιδευτική τηλεόραση από τον Εκπαιδευτικό Οργανισμό Saferinternet4kids στη διεύθυνση <https://urlzs.com/WVRfA> που αναφέρεται στο διαδικτυακό εκφοβισμό με την Αθηνά και τον Ερμή.

Στη συνέχεια σε τριμελής ομάδες θα συζητήσουν και θα καταγράψουν σε ψηφιακή μορφή πως καταλαβαίνουμε τη διαφορά της πλάκας από τον εκφοβισμό αφού πρώτα πλοηγηθούνε στη σελίδες του Διαδικτυακού βιβλίου για μαθητές Γ κ Δ τάξεων, Ασφάλεια στο Διαδίκτυο-εγχειρίδιο μαθητή, του Saferinternet4kids, στις σελίδες (12-13-14) και στη διεύθυνση <https://urlzs.com/hZUJi>

Αφού παρακολουθήσουν το βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση στη διεύθυνση <https://urlzs.com/voxBB> θα ετοιμάσουν μια αφίσα ή ένα κολάζ καθώς και μια ψηφιακή παρουσίαση με τρόπους προστασίας από το διαδικτυακό εκφοβισμό και θα το ανεβάσουν στην ιστοσελίδα του σχολείου τους.

Προτείνεται η υλοποίηση και η βιντεοσκόπηση ενός θεατρικού δρώμενου, όπου οι μαθητές θα αναπαραστήσουν το φαινόμενο του διαδικτυακού εκφοβισμού και θα περιγράψουν τα συναισθήματα που νιώθουν όταν τους εκφοβίζουν μέσω διαδικτύου στοχεύοντας στην ενσυναίσθηση.

Αναστοχασμός όπως στα ανωτέρω εργαστήρια(post it).

Αρχικός στόχος του έβδομου εργαστηρίου είναι να γίνει αρχικά μια αποτίμηση των γνώσεων από τους μαθητές/τριες που απέκτησαν από κάθε εργαστήριο.

Δεύτερος στόχος είναι να αξιολογηθεί η συνεργασία των μαθητών/τριων κατά τη διαδικασία των εργαστηρίων και την συνεργατική παραγωγή των έργων των μαθητών.

Τρίτος στόχος είναι να αξιολογηθούν μέσω ρουμπρίκας οι δεξιότητες μάθησης (4Cs) και οι ψηφιακές δεξιότητες.

Τελευταίος στόχος είναι να καταγραφούν δράσεις διάχυσης των αποτελεσμάτων στην τοπική και ευρύτερη κοινωνία.

Αποτίμηση των εργαστηρίων

Η αποτίμηση των γνώσεων θα γίνει με φύλλα αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης.

Η συνεργασία των μαθητών/τριων μπορεί να υλοποιηθεί με γραπτά ερωτηματολόγια μέσω googleforms και ομαδικές εστιασμένες συνεντεύξεις.

Η διάχυση των αποτελεσμάτων μπορεί να υλοποιηθεί με δια ζώσης ή εξ αποστάσεως εκδηλώσεις ανοικτές στο κοινό, ή με τη δημιουργία ενός βίντεο που θα αναρτηθεί στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο ή στην Εκπαιδευτική Τηλεόραση.

Αναστοχασμός όπως στα ανωτέρω εργαστήρια (post it).

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

1. Το εκπαιδευτικό υλικό περιλαμβάνει τα βιβλία δημοτικού για την ασφάλεια στο διαδίκτυο από το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, (<https://saferinternet4kids.gr/>)
2. Βίντεο σχετικά με την ασφάλεια στο διαδίκτυο που έχουν αναρτηθεί στην Εκπαιδευτική Τηλεόραση (<https://urlzs.com/58DT9>)
3. Υλικό από τη σελίδα του HelpSaferinternetlife (<https://urlzs.com/TgozP>)
4. Από τον οργανισμό Saferinternet.gr (<https://www.saferinternet.gr/>)
5. Αρχή προστασίας δεδομένων (<https://www.dpa.gr/el>)
6. Safe Line (<https://www.safeline.gr/>)
7. Ελληνική Αστυνομία (<https://urlzs.com/giui5>)
8. Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο Ασφάλεια στο Διαδίκτυο (<https://urlzs.com/zsQvS>)
9. Προαιρετικά οι εκπαιδευτικοί και μαθητές/τριες μπορούν να αναζητήσουν υλικό, ελεύθερα αναρτημένο στο διαδίκτυο, στη σελίδα του Διαπεριφερειακού Θεματικού Δικτύου Ασφάλεια στο Διαδίκτυο στο μενού ΥΛΙΚΟ (<http://isecurenet.sch.gr/portal/>)
10. Ψηφιακή Ακαδημία Πολιτών (<https://urlzs.com/tLynG>)

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

1. Το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου (<https://saferinternet4kids.gr/>)
2. Η εκπαιδευτική τηλεόραση <https://urlzs.com/58DT9>
3. Από τον οργανισμό Saferinternet.gr (<https://www.saferinternet.gr/>)
4. Αρχή προστασίας δεδομένων (<https://www.dpa.gr/el>)
5. Υλικό από τη σελίδα του HelpSaferinternetlife (<https://urlzs.com/TgozP>)
6. Safe Line (<https://www.safeline.gr/>)
7. Ελληνική Αστυνομία (<https://urlzs.com/giui5>)
8. Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο Ασφάλεια στο Διαδίκτυο (<https://urlzs.com/zsQvS>)
9. Σχολεία από το εθελοντικό μη χρηματοδοτούμενο δίκτυο σχολείων με την ονομασία Διαπεριφερειακό Θεματικό Δίκτυο Ασφάλεια στο Διαδίκτυο (<http://isecurenet.sch.gr/portal/>)
10. Ψηφιακή Ακαδημία Πολιτών (<https://urlzs.com/tLynG>)

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε με σκοπό να βοηθήσει τους μαθητές των Γ κ Δ τάξεων του Δημοτικού προκειμένου να αποκτήσουν σε συνδυασμό και με το μάθημα των ΤΠΕ στις αντίστοιχες τάξεις όλες τις απαραίτητες γνώσεις που θα τους βοηθήσουν να υιοθετήσουν κανόνες και δεξιότητες προκειμένου να μπορούν να πλοηγηθούν με ασφάλεια στο διαδίκτυο, να προστατεύονται από διάφορους κινδύνους που πρώτα θα μπορούν να αναγνωρίζουν, να αναφέρουν σε διάφορους φορείς ή εκπαιδευτικούς και τέλος να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο με δημιουργικό τρόπο.

Όσον αφορά την αξιολόγηση του προγράμματος αυτή θα υλοποιείται σε όλη τη διάρκειά του και σαν μέθοδος αξιολόγησης προτείνεται η περιγραφική αξιολόγηση η οποία θα στοχεύει στις δεξιότητες ζωής (4Cs) και τις ψηφιακές δεξιότητες που είναι δυο από τους κεντρικούς πυρήνες των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν το υλικό που περιγράφεται παρακάτω και περιλαμβάνει φύλλα προόδου των μαθητών, (Παράρτημα) ρουμπρίκα (Παράρτημα) που αξιολογεί το βαθμό επιτυχίας στην απόκτηση δεξιοτήτων, υλικό των μαθητών για τη δημιουργία του ατομικού τους portfolio (Παράρτημα), παρατηρήσεις και καταγραφές.

Όσον αφορά τους μαθητές/τριες μπορούν να χρησιμοποιήσουν την αυτοαξιολόγηση και την ετεροαξιολόγηση με φύλλα εργασίας (Παράρτημα) προκειμένου να έχουν μια εικόνα της προόδου τους σε σχέση με το πρόγραμμα.

Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος εκπαιδευτικοί και μαθητές σε συνεργασία με τους Διευθυντές των σχολείων και τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, μπορούν να διοργανώσουν δια ζώσης εκδηλώσεις, ανοικτές για το κοινό, (ή διαδικτυακές εφόσον υπάρχουν θέματα πανδημίας) όπου θα παρουσιάσουν όλες τις δράσεις αλλά και τα παραγόμενα έργα για ενημέρωση και διάχυση. Επιπλέον όσον αφορά το κομμάτι της διάχυσης μπορούν να μοιράσουν σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή τα παραγόμενα έργα και να σταλούν σε ψηφιακή μορφή σε άλλα σχολεία στην Ελλάδα καθώς και σε ιστοσελίδες εκπαιδευτικού περιεχομένου (Σελίδα του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου).

Σημειώσεις:

Προτείνεται πριν την έναρξη του προγράμματος οι εκπαιδευτικοί που θα το υλοποιήσουν να ενημερώσουν τους γονείς και κηδεμόνες για όλο το περιεχόμενο του προγράμματος καθώς και να αναζητηθούν τρόποι μερικής εμπλοκής των γονέων όπου θεωρούν ότι μπορούν να συμβάλλουν.

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων (3-5 φύλλα)

Το υποδειγματικό υλικό, τα φύλλα εργασίας περιλαμβάνονται στα link κάθε εργαστηρίου στο μέρος των δραστηριοτήτων. Τα εργαστήρια σύμφωνα με την εφαρμογή των εργαστηρίων δεξιοτήτων από το Σεπτέμβρη 2021 για την Γ κ Δ τάξη προβλέπονται 2 ώρες ανά εβδομάδα, συνεπώς κάθε εργαστήριο θα έχει διάρκεια 2 ώρες.

Ειδικότερα για κάθε εργαστήριο:

1^ο Εργαστήριο

Στο πρώτο εργαστήριο οι μαθητές/τριες σχηματίζουν ομάδες και οργανώνουν το συμβόλαιο λειτουργίας. Ειδικότερα όσον αφορά το σχηματισμό ομάδων οι μαθητές/τριες της τάξης κάνουν ένα κύκλο γύρω από ένα θρανίο στο οποίο επάνω υπάρχει ένα κουτί και μέσα υπάρχουν σε χαρτάκια εικόνες ζώων σε τριάδες. Οι μαθητές/τριες καλούνται να επιλέξουν ένα χαρτάκι με εικόνα ζώου και αυτοί που έχουν τις ίδιες εικόνες σχηματίζουν τριμελής ομάδες. Κάθε ομάδα συζητά μεταξύ τους και αποφασίζουν από κοινού το όνομα της ομάδας τους και στη συνέχεια το ανακοινώνουν στην ολομέλεια της τάξης. Ο εκπαιδευτικός διοργανώνει και υλοποιεί ένα θεατρικό δρώμενο με τους μαθητές/τριες και παρουσιάζουν διαφορετικούς τρόπους συνεργασίας για να υιοθετήσουν αυτόν που τους ταιριάζει αλλά δείχνονται και τρόποι για το ξεπέρασμα δυσκολιών με έμφαση στην ενσυναίσθηση. Κάθε τριμελής ομάδα αποφασίζει τους κανόνες συνεργασίας αλλά και τους ρόλους που θα έχει ο καθένας όταν ξεκινήσουν να δουλέψουν στο εργαστήριο υπολογιστών καθώς και την κυκλική εναλλαγή των ρόλων στην πορεία

της συνεργασίας.Θα καταγράψουν σε ένα κομμάτι χαρτί τις προσδοκίες τους από τα εργαστήρια και θα γίνει μια πρώτη επαφή με το αντικείμενο του προγράμματος. Ο αναστοχασμός για κάθε εργαστήριο περιλαμβάνει οι μαθητές/τριες να αφήνουν ένα χαρτάκι (post it), ατομικό ή ομαδικό (ανά τριμελή ομάδα) γράφοντας με μια λέξη πως τους φάνηκε το εργαστήριο και τι έμαθαν από αυτό.

2° Εργαστήριο

Ο εκπαιδευτικός πηγαίνει τους μαθητές/τριες στο εργαστήριο υπολογιστών και κάθε τριμελής ομάδα κάθεται μπροστά σε ένα υπολογιστή.

Παρακολουθούν το βίντεο του Εκπαιδευτικού Οργανισμού Saferinternet4kids «Ασφάλεια στο Internet με λόγια απλά», στην Εκπαιδευτική Τηλεόραση στη διεύθυνση <https://urlzs.com/wp2iU>. Στη συνέχεια στις τριμελής ομάδες συζητάνε μεταξύ τους και συμπληρώνουν την άσκηση στη διεύθυνση <https://urlzs.com/hZUJi> αποτυπώνοντας τα θετικά και τα αρνητικά του διαδικτύου.Οι μαθητές/τριες στις τριμελής ομάδες αλλάζουν ρόλους στην ομάδα τους και μελετούν την αφίσα με τα προσωπικά δεδομένα από τον Εκπαιδευτικό Οργανισμό που είναι υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας Saferinternet4kids στη διεύθυνση <https://urlzs.com/vgoYP>.

Οι τριμελής ομάδες συνεργάζονται και δημιουργούν μια παρουσίαση στο Powerpoint ή σε ένα κειμενογράφο με το δεκάλογο της ασφαλούς πλοήγησης και αναζήτησης πληροφοριών για να τον αναρτήσουν στην ιστοσελίδα του σχολείου αλλά και να τον διανέμουν στους συμμαθητές και τους γονείς τους.Ο αναστοχασμός για κάθε εργαστήριο περιλαμβάνει οι μαθητές/τριες να αφήνουν ένα χαρτάκι (post it), ατομικό ή ομαδικό (ανά τριμελή ομάδα) γράφοντας με μια λέξη πως τους φάνηκε το εργαστήριο και τι έμαθαν από αυτό.

3° Εργαστήριο

Ο εκπαιδευτικός με τους μαθητές πηγαίνουν στο εργαστήριο υπολογιστών του σχολείου και κάθονται κάθε τριμελής ομάδα σε ένα υπολογιστή με σύνδεση στο διαδίκτυο.Παρακολουθούν το βίντεο του Εκπαιδευτικού Οργανισμού Saferinternet4kids «Προσωπικά δεδομένα και γιατί πρέπει να τα προστατεύουμε στο διαδίκτυο», στην Εκπαιδευτική Τηλεόραση στη διεύθυνση <https://urlzs.com/1d8st>.

Οι τριμελής ομάδες μέσω καθοδηγούμενων φύλλων εργασίας μελετούν το υλικό στη σελίδα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων στη διεύθυνση <https://urlzs.com/pynks> καθώς και στη σελίδα του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ) στη διεύθυνση <https://opi.gr/>.

Οι ομάδες παίζουν διαδικτυακά παιχνίδια προς εμπέδωση αλλά και αποτίμηση γνώσεων στη διεύθυνση του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας <https://urlzs.com/XVuGy> αλλά και στη διεύθυνση του Saferinternet4kids <https://urlzs.com/hZUJi>. Ο αναστοχασμός για κάθε εργαστήριο περιλαμβάνει οι μαθητές/τριες να αφήνουν ένα χαρτάκι (post it), ατομικό ή ομαδικό (ανά τριμελή ομάδα) γράφοντας με μια λέξη πως τους φάνηκε το εργαστήριο και τι έμαθαν από αυτό.

4^ο Εργαστήριο

Ο εκπαιδευτικός με τους μαθητές πηγαίνουν στο εργαστήριο υπολογιστών του σχολείου και τους δίνει ένα φύλλο εργασίας που τους παραπέμπει να πλοηγηθούν στη διεύθυνση του διαδικτυακού υλικού για μαθητές Γ κ Δ τάξεων του Saferinternet4kids <https://urlzs.com/hZUJi> (σελ 20-22) όπου θα σχολιάσουν μεταξύ των ομάδων τους κανόνες σωστής επικοινωνίας μέσω διαδικτύου και θα καταγράψουν ποιους εφαρμόζουν οι ίδιοι ανακοινώνοντας τα αποτελέσματα στην ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια οι τριμελής ομάδες θα συζητήσουν και θα φτιάξουν ένα δεκάλογο στον επεξεργαστή κειμένου με τα χαρακτηριστικά ενός καλού φίλου στο διαδίκτυο. Οι ομάδες αφού παρακολουθήσουν το βίντεο του Saferinternet4kids στη διεύθυνση <https://urlzs.com/eZzuo> θα συνεργαστούν ανά δυο τριάδες μαζί και θα ετοιμάσουν ένα μικρό ψηφιακό οδηγό τι κάνουμε σε περίπτωση που κάποιος προσπαθεί να επικοινωνήσει μαζί τους χωρίς να τον γνωρίζουν καθώς και φορείς αναφοράς των περιστατικών και βοήθειας. Τέλος οι ομάδες θα ανακοινώσουν στην ολομέλεια της τάξης τους οδηγούς που θα έχουν φτιάξει και θα τους αναρτήσουν στην ιστοσελίδα του σχολείου αλλά και θα τους δώσουν στους γονείς τους για διάχυση. Ο αναστοχασμός για κάθε εργαστήριο περιλαμβάνει οι μαθητές/τριες να αφήνουν ένα χαρτάκι (post it), ατομικό ή ομαδικό (ανά τριμελή ομάδα) γράφοντας με μια λέξη πως τους φάνηκε το εργαστήριο και τι έμαθαν από αυτό.

5° Εργαστήριο

Ο εκπαιδευτικός με τους μαθητές πηγαίνουν στο εργαστήριο υπολογιστών του σχολείου και αρχικά παρακολουθούν το βίντεο του Εκπαιδευτικού Οργανισμού Saferinternet4kids <https://urlzs.com/VAbAA> που αναφέρεται στον εθισμό στο διαδίκτυο για παιδιά του Δημοτικού. Στη συνέχεια οι μαθητές/τριες ανά τριμελής ομάδες συζητούν και απαντούν τις ερωτήσεις των σελίδων 23-24-25 από το διαδικτυακό βιβλίο για μαθητές Γ κ Δ τάξεων Δημοτικού του Εκπαιδευτικού Οργανισμού Saferinternet4kids στη διεύθυνση <https://urlzs.com/hZUJi>.

Τέλος οι μαθητές/τριες της τάξης μπορούν να συνεργαστούν με ένα κοντινό σχολείο ή προαιρετικά με ένα από τα Δημοτικά σχολεία που ανήκουν στο εθελοντικό μη χρηματοδοτούμενο δίκτυο σχολείων με την ονομασία «Διαπεριφερειακό Θεματικό Δίκτυο Ασφάλεια στο Διαδίκτυο» <https://isecurenet.sch.gr/portal/> και μέσω skype ή webex να φτιάξουν συνεργατικά με μια αντίστοιχη τάξη να συζητήσουν, σχεδιάσουν και υλοποιήσουν μια κοινή διαμοιραζόμενη παρουσίαση μέσω google για τα βήματα προστασίας από την αλόγιστη χρήση του διαδικτύου αλλά και τους φορείς που μπορούν να τα βοηθήσουν σε περιπτώσεις εξάρτησης. Ο αναστοχασμός για κάθε εργαστήριο περιλαμβάνει οι μαθητές/τριες να αφήνουν ένα χαρτάκι (post it), ατομικό ή ομαδικό (ανά τριμελή ομάδα) γράφοντας με μια λέξη πως τους φάνηκε το εργαστήριο και τι έμαθαν από αυτό.

6° Εργαστήριο

Εκπαιδευτικός και τριμελής ομάδες πάνε στο εργαστήριο υπολογιστών. Αρχικά θα παρακολουθήσουν ένα βίντεο στην εκπαιδευτική τηλεόραση από τον Εκπαιδευτικό Οργανισμό Saferinternet4kids στη διεύθυνση <https://urlzs.com/WVRfA> που αναφέρεται στο διαδικτυακό εκφοβισμό με την Αθηνά και τον Ερμή. Στη συνέχεια σε τριμελής ομάδες θα συζητήσουν και θα καταγράψουν σε ψηφιακή μορφή πως καταλαβαίνουμε τη διαφορά της πλάκας από τον εκφοβισμό αφού πρώτα πλοηγηθούμε στη σελίδες του Διαδικτυακού βιβλίου για μαθητές Γ κ Δ τάξεων, Ασφάλεια στο Διαδίκτυο-εγχειρίδιο μαθητή, του Saferinternet4kids, στις σελίδες (12-13-14) και στη διεύθυνση <https://urlzs.com/hZUJi>. Αφού παρακολουθήσουν το βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση στη διεύθυνση <https://urlzs.com/yoxBB> θα ετοιμάσουν μια αφίσα ή ένα κολάζ καθώς και μια ψηφιακή παρουσίαση με τρόπους

προστασίας από το διαδικτυακό εκφοβισμό και θα το ανεβάσουν στην ιστοσελίδα του σχολείου τους. Προτείνεται η υλοποίηση και η βιντεοσκόπηση ενός θεατρικού δράμενου, όπου οι μαθητές θα αναπαραστήσουν το φαινόμενο του διαδικτυακού εκφοβισμού και θα περιγράψουν τα συναισθήματα που νιώθουν όταν τους εκφοβίζουν μέσω διαδικτύου στοχεύοντας στην ενσυναίσθηση. Ο αναστοχασμός για κάθε εργαστήριο περιλαμβάνει οι μαθητές/τριες να αφήνουν ένα χαρτάκι (post it), ατομικό ή ομαδικό (ανά τριμελή ομάδα) γράφοντας με μια λέξη πως τους φάνηκε το εργαστήριο και τι έμαθαν από αυτό.

7^ο Εργαστήριο

Η αποτίμηση των γνώσεων θα γίνει με φύλλα αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης. Η συνεργασία των μαθητών/τριων μπορεί να υλοποιηθεί με γραπτά ερωτηματολόγια μέσω googleforms και ομαδικές εστιασμένες συνεντεύξεις. Η διάχυση των αποτελεσμάτων μπορεί να υλοποιηθεί με δια ζώσης ή εξ αποστάσεως εκδηλώσεις ανοικτές στο κοινό, ή με τη δημιουργία ενός βίντεο που θα αναρτηθεί στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο ή στην Εκπαιδευτική Τηλεόραση. Ο αναστοχασμός για κάθε εργαστήριο περιλαμβάνει οι μαθητές/τριες να αφήνουν ένα χαρτάκι (post it), ατομικό ή ομαδικό (ανά τριμελή ομάδα) γράφοντας με μια λέξη πως τους φάνηκε το εργαστήριο και τι έμαθαν από αυτό.

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Φύλλο προόδου Μαθητή/τριας (Παράρτημα)

Ρουμπρίκα αποτίμησης δεξιοτήτων (Παράρτημα)

Πίνακας ανακοινώσεων όπου μετά τη δραστηριότητα του αναστοχασμού σε κάθε εργαστήριο κάθε μαθητής/τρια καθώς και κάθε τριμελής ομάδα, θα αφήνουν ένα ατομικό και ένα χαρτάκι σαν ομάδα, γράφοντας το τι έμαθαν αλλά και πως κινήθηκε η συνεργασία μεταξύ τους (ευκολίες, δυσκολίες, θετικά ή αρνητικά) καθώς και τι άλλο θα πρότειναν για περαιτέρω εργασία στο μέλλον.

Τα σημειώματα θα μπορούσαν να κολληθούν σε ένα μεγάλο χαρτόνι ή σε ένα λογισμικό radletκάτω από στήλες που αναφέρονταν στις δεξιότητες που στόχευε κάθε ένα από τα εργαστήρια που υλοποίησαν. Τέλος προτείνεται τα ατομικά χαρτάκια με τις απόψεις των μαθητών/τριων να συμπεριληφθούν στο portfolioκάθε

μαθητή/τριας ενώ προαιρετικά θα μπορούσε να γίνει και ένα συνεργατικό portfolio με τα χαρτάκια των τριμελών ομάδων.

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ				
	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Μπορώ να συνεργαστώ με όλους τους συμμαθητές/τριες μου;				
Μπορώ να κάνω τις απαραίτητες ρυθμίσεις για να ασφαλίσω το πρόγραμμα πλοήγησης στο διαδίκτυο;				
Μπορώ να αναγνωρίσω ποιες ιστοσελίδες πρέπει να αποφεύγω και γιατί;				
Ξέρω να αναγνωρίζω τα πνευματικά δικαιώματα που διέπουν το ψηφιακό υλικό στο διαδίκτυο και πως μπορώ να το χρησιμοποιήσω ανάλογα;				
Γνωρίζω τα χαρακτηριστικά του διαδικτυακού φίλου και				

<p>Μπορώ να προστατευτώ από αγνώστους που προσπαθούν να επικοινωνήσουν μαζί μου;</p>				
<p>Ξέρω τους φορείς που μπορώ να αναφέρω προσπάθειες που έκαναν άγνωστοι να επικοινωνήσουν μαζί μου για να με βοηθήσουν;</p>				
<p>Μπορώ να αναγνωρίσω τα σωστά χρονικά όρια στη χρήση του διαδικτύου;</p>				
<p>Εάν έχω ξεπεράσει τα όρια χρήσης του διαδικτύου γνωρίζω από ποιους φορείς θα ζητήσω βοήθεια;</p>				
<p>Γνωρίζω σε ποιους θα μιλήσω όταν κάποιος με εκφοβίζει μέσω διαδικτύου;</p>				
<p>Καταλαβαίνω τα συναισθήματα των συμμαθητών μου όταν τους εκφοβίζουν μέσω διαδικτύου;</p>				
<p>Πιστεύω ότι σε κάθε τριμελή ομάδα βοήθησα</p>				

και δούλεψα όσο καλύτερα μπορούσα;				
------------------------------------	--	--	--	--

ΦΥΛΛΟ ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Μπορεί ο/η να συνεργαστεί με όλους τους συμμαθητές/τριες μου;				
Μπορεί ο/η να κάνει τις απαραίτητες ρυθμίσεις για να ασφαλίσει το πρόγραμμα πλοήγησης στο διαδίκτυο;				
Μπορεί ο/η να αναγνωρίσει ποιες ιστοσελίδες πρέπει να αποφεύγει και γιατί;				
Ξέρει ο/η να αναγνωρίζει τα πνευματικά δικαιώματα που διέπουν το ψηφιακό υλικό στο διαδίκτυο και πως μπορεί να το χρησιμοποιήσω ανάλογα;				
Γνωρίζει ο/η τα χαρακτηριστικά του διαδικτυακού φίλου και μπορεί να προστατευτεί από αγνώστους που προσπαθούν να επικοινωνήσουν μαζί του;				

<p>Ξέρει ο/η τους φορείς που μπορεί να αναφέρει προσπάθειες που έκαναν άγνωστοι να επικοινωνήσουν μαζί του για να τον βοηθήσουν;</p>				
<p>Μπορεί ο/η να αναγνωρίσει τα σωστά χρονικά όρια στη χρήση του διαδικτύου;</p>				
<p>Εάν ο/η έχει ξεπεράσει τα όρια χρήσης του διαδικτύου γνωρίζει από ποιους φορείς θα ζητήσει βοήθεια;</p>				
<p>Γνωρίζει ο/η σε ποιους θα μιλήσει όταν κάποιος/οι τον εκφοβίζουν μέσω διαδικτύου;</p>				
<p>Καταλαβαίνει ο/η τα συναισθήματα των συμμαθητών του όταν τους εκφοβίζουν μέσω διαδικτύου;</p>				
<p>Πιστεύει ο/η ότι σε κάθε τριμελή ομάδα βοήθησε και δούλεψε όσο καλύτερα μπορούσε;</p>				

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Οι μαθητές/τριες θα συγκεντρώσουν και θα περάσουν στο ατομικό ή συνεργατικό portfolio τους όλα τα φύλλα εργασίας που περιέχονται στις δράσεις που περιγράφονται στα εργαστήρια, καθώς και ατομικά και συνεργατικά postitπου έγραψαν στον τέλος κάθε εργαστηρίου στο στάδιο του αναστοχασμού.

Για την ευκολότερη ανάγνωση προτείνεται κάθε ατομικό ή συνεργατικό portfolio να έχει περιεχόμενα, δομή και να αναφέρονται σε κάθε ένα εργαστήριο.

Βίντεο (ένα πρωτότυπο βίντεο επίδειξης υποδειγματικής διδασκαλίας ή επιμορφωτικής παρουσίασης του εργαστηρίου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΞΩΦΥΛΛΟ PORTFOLIO ΜΑΘΗΤΗ

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
	Σχέδιο Δράσης του Τμήματος	
	<i>ροτφόλιο μαθητή-μαθήτριας</i>	
ΠΟΙΟΣ/ΠΟΙΑ ΕΙΜΑΙ		
Όνομα		
Επώνυμο		
Τμήμα		
Τάξη		
ΤΟ ΜΟΤΟ ΜΟΥ: ΜΙΑ ΦΡΑΣΗ ΠΟΥ ΜΕ ΕΚΦΡΑΖΕΙ		
Ζωγραφίζω τον εαυτό μου ή βάζω μια φωτογραφία μου		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΛΙΚΟ 1^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ (post-it)

ΥΛΙΚΟ 2^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ (φύλλα εργασίας, (post-it))

ΥΛΙΚΟ 3^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ (φύλλα εργασίας)(post-it)

ΥΛΙΚΟ 4^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ φύλλα εργασίας)(post-it)

ΥΛΙΚΟ 5^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ φύλλα εργασίας)(post-it)

ΥΛΙΚΟ 6^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ (φύλλα εργασίας)(post-it)

ΥΛΙΚΟ 7^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ(φύλλα εργασίας)(post-it)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Εργαστήρια Δεξιοτήτων - Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας:

ΔΕΙΚΤΕΣ 4CS

ΣΧΟΛΕΙΟ	Σχολικό Έτος:
---------	---------------

Σχολικό Έτος:	Σχολείο:	Τάξη:	Τμήμα:
---------------	----------	-------	--------

	Θεματικός κύκλος Α'	Θεματικός κύκλος Β'				Θεματικός κύκλος Γ'				Θεματικός κύκλος Δ'						
Χρονικό διάστημα:																
Εκπαιδευτικός:																
Διαβαθμίσεις	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4

Δεξιότητες Μάθησης

Συnerg- γασία	Δεξιότητες Συνεργασίας															
	Δεξιότητες Επίλυσης συγκρούσεων															
Επικοινωνία	Γλωσσικές, επικοινωνιακές & πολυγλωσσικές δεξιότητες															
	Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης															
Δημιουργι- κότητα	Αυτεπάρκεια															
	Ανεκτικότητα															
	Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης															
Κριτική Σκέψη	Γνώση & κριτική κατανόηση του εαυτού															
	Γνώση & κριτική κατανόηση του γλώσσας & επικοινωνίας															
	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου															

Δεξιότητες Ζωής

Σεβασμός & Υπευθυνότητα																
Πολιτείοτητα																
Δεξιότητες Ενσυναίσθησης και ευαισθησίας																
Δεξιότητες Ευελιξίας και Προσαρμοστικότητας																

	1^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	2^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	3^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας	4^ο επίπεδο εκδήλωσης της δεξιότητας
Διαβαθμίσεις	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα (ο μαθητής/η μαθήτρια)	εκτελεί απλές εργασίες, με βοήθεια, ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις, σε δραστηριότητα καθοδήγησης	καταβάλλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα	Εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα, βοηθά και άλλους σε εργασίες

Χρονικό διάστημα:	
Εκπαιδευτικός:	
ΤΑΞΗ/ΤΜΗΜΑ	
ΟΝ ΜΑΘΗΤΗ	

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ		ΔΕΙΚΤΕΣ	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
<p style="color: blue; text-align: center;"> Ικανότητα 8 (4Cs δημιουργικότητα) </p>	Αυτεπάρκεια	Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να κατανοεί διάφορα θέματα				
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι μπορεί να υλοποιεί τις δραστηριότητες που έχει σχεδιάσει				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιλύει τα περισσότερα προβλήματα εφόσον καταβάλλει την αναγκαία προσπάθεια				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιτυγχάνει καλά αποτελέσματα όταν αναλαμβάνει να επιτελέσει ένα καθήκον				
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι οι δύσκολες καταστάσεις ξεπερνιούνται				
		Εκφράζει πίστη ότι μπορεί να αναλαμβάνει τις ενέργειες που απαιτούνται για την επίτευξη κάποιου στόχου				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να εργάζεται με αποτελεσματικότητα				
		Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να ξεπερνά τα εμπόδια κατά την επιδίωξη ενός στόχου				
		Εκφράζει τη βεβαιότητα ότι είναι σε θέση να αλλάξει, εφόσον το επιθυμεί				
		Δείχνει σιγουριά για τη λήψη αποφάσεων				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση για την αντιμετώπιση νέων προκλήσεων				
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι αντεπεξέρχεται καλά στις μεταβαλλόμενες συνθήκες				
		Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να επιλέγει τις κατάλληλες μεθόδους για την εκπλήρωση διαφόρων καθηκόντων				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση στην ικανότητά του/της				

		για επιτυχία				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι έχει την ικανότητα να επιτυγχάνει στα περισσότερα καθήκοντα που αναλαμβάνει				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να εκτελεί ποιοτική εργασία				
		Παραμένει σίγουρος/η για τις ικανότητές του/της όταν τον/την αμφισβητούν				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να βασίζεται στις ικανότητές του/της να αντεπεξέρχεται με ηρεμία στις δυσκολίες				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να παίρνει αποφάσεις για τον καλύτερο τρόπο διαχείρισης ενός προβλήματος				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να επιτυγχάνει τους στόχους του/της στη ζωή				
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι συνολικά, στη ζωή του/της, είναι ένα πολύ αποτελεσματικό άτομο				
		Δείχνει να αισθάνεται ασφαλής ως προς τις ικανότητές του/της να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της ζωής				
		Εκφράζει την πεποίθηση ότι ξέρει να χειρίζεται απρόβλεπτες καταστάσεις χάρη στην επινοητικότητα του/της				
		Δείχνει αυτοπεποίθηση ότι μπορεί να διαχειρίζεται αποτελεσματικά απρόσμενα γεγονότα				
<p>Ικανότητα 9 (4cs Δημιουργικότητα)</p>	Ανεκτικότητα στην αμφισημία	Συνεργάζεται καλά με άλλους ανθρώπους που έχουν πολλές διαφορετικές απόψεις				
		Δείχνει ότι μπορεί να είναι επιφυλακτικός/ή στην κρίση του/της για άλλους ανθρώπους				
		Αλληλεπιδρά θετικά χωρίς να γνωρίζει με βεβαιότητα τις σκέψεις και τα συναισθήματα του άλλου				
		Αισθάνεται άνετα με διαφορετικών ειδών ανθρώπους				
		Εκφράζει προθυμία να επανεξετάζει αντιφατικές ή ελλιπείς				

	πληροφορίες χωρίς να τις απορρίπτει αυτομάτως ή να συνάγει βεβαιωμένα συμπεράσματα				
	Αντιλαμβάνεται αμφίσημες καταστάσεις				
	Δέχεται να αναλαμβάνει καθήκοντα που απαιτούν την αντιμετώπιση άγνωστων ή ασυνήθιστων καταστάσεων				
	Επιδιώκει συζητήσεις με ανθρώπους των οποίων οι ιδέες και οι αξίες διαφέρουν από τις δικές του/της				
	Νιώθει άνετα σε μη οικείες καταστάσεις				
	Αντιμετωπίζει την αβεβαιότητα με θετικό και εποικοδομητικό τρόπο				
	Αντεπεξέρχεται καλά σε απρόβλεπτες καταστάσεις				
	Τα βγάζει πέρα με διαφορούμενες καταστάσεις				
	Όταν καλείται να επιλέξει τον τρόπο αντιμετώπισης μιας συγκεκριμένης κατάστασης, είναι ικανός/ή να χρησιμοποιεί εναλλακτικά δύο ή περισσότερες πολιτισμικές οπτικές				
	Δέχεται να αντιμετωπίζει καταστάσεις ή ζητήματα αμφίσημα				
	Αποδέχεται την έλλειψη σαφήνειας				
	Εκφράζει προθυμία για ανοχή της αβεβαιότητας				
	Νιώθει άνετα όταν του/της συμβαίνουν πράγματα με τα οποία δεν είναι εξοικειωμένος/η				
	Καλωσορίζει το ενδεχόμενο αμφισβήτησης των ιδεών και αξιών του/της				
	Απολαμβάνει την πρόκληση να επιλύει διαφορούμενα ζητήματα				
	Χαίρεται να αντιμετωπίζει περίπλοκες καταστάσεις				

		Αισθάνεται άνετα όταν διαχειρίζεται διαφορούμενες καταστάσεις				
Ικανότητα 10 (4cs Δημιουργικότητα)	Δεξιότητες Αυτόνομης Μάθησης	Δείχνει ότι μπορεί να εντοπίζει πηγές μάθησης (π.χ. ανθρώπους, βιβλία, διαδίκτυο)				
		Ζητά διευκρινίσεις από τρίτους σχετικά με καινούργιες πληροφορίες, όποτε χρειάζεται				
		Ολοκληρώνει μόνος/η τα καθήκοντα μάθησης				
		Εντοπίζει αυτά που ήδη γνωρίζει και όσα δεν γνωρίζει				
		Μπορεί να εντοπίζει μόνος/η τα κενά στις γνώσεις του/της				
		Μπορεί να εντοπίζει σχετικές πηγές πληροφοριών για να εκπληρώσει ένα καθήκον μάθησης				
		Μπορεί να συλλέγει αποτελεσματικά πληροφορίες χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές και πηγές				
		Χρησιμοποιεί κατάλληλα εργαλεία και τεχνολογίες πληροφόρησης για να ανακαλύπτει νέες πληροφορίες				
		Επιδεικνύει την ικανότητά του/της να αναζητά πληροφορίες μόνος/η				
		Αναζητά πληροφορίες από διάφορες πηγές				
		Εκφράζει προθυμία να μαθαίνει καινούργια πράγματα μόνος/η				
		Αναπτύσσει τις ιδέες του/της συλλέγοντας πληροφορίες				
		Μπορεί να αποκτή γνώσεις σχετικά με καινούργια θέματα με ελάχιστη επιτήρηση				
		Μπορεί να αξιολογεί την ποιότητα της δικής του/της δουλειάς				
		Μπορεί να εντοπίζει πληροφορίες συναφείς με τις προσωπικές και ακαδημαϊκές ανάγκες και τα ενδιαφέροντά του/της				
		Μπορεί να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις τεχνολογίες πληροφοριών ώστε να				

		βρίσκει, να ερευνά, να οργανώνει και να ενσωματώνει πληροφορίες				
		Μπορεί να αξιοποιεί γνώσεις από διάφορα αντικείμενα/τομείς μάθησης				
		Μπορεί να επιλέγει μόνος/η υλικό, πόρους και δραστηριότητες εκμάθησης				
		Μπορεί να παρακολουθεί την πρόοδο του/της για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του/της				
		Αναζητά νέες ευκαιρίες για μάθηση				
		Ξαναδιαβάζει ένα καινούργιο υλικό μετά από μια πρώτη ανάγνωση για να βεβαιωθεί ότι το έχει κατανοήσει σωστά				
		Μπορεί να επιλέγει τις πιο αξιόπιστες από τις διαθέσιμες πηγές πληροφόρησης ή συμβουλών				
		Δείχνει ικανός/ή να παρακολουθεί, να καθορίζει, να ιεραρχεί και να ολοκληρώνει τα καθήκοντά του/της χωρίς άμεση εποπτεία				
		Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον χρόνο του/της για να επιτυγχάνει τους μαθησιακούς στόχους του/της				
		Μπορεί να αξιολογεί μόνος/η την αξιοπιστία των πηγών πληροφόρησης ή συμβουλών				
		Παρακολουθεί την πρόοδο του/της στην εκμάθηση νέων πληροφοριών				
Ικανότητα 12(4Cs επικοινωνία)	Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης	Ακούει προσεκτικά τους άλλους				
		Παρακολουθεί τις χειρονομίες των ομιλητών και συνολικά τη γλώσσα του σώματος για να μπορεί να διαπιστώνει το νόημα των λόγων τους				
		Μπορεί να ακούει αποτελεσματικά ώστε να αποκρυπτογραφεί τα νοήματα και τις προθέσεις του άλλου				
		Δίνει προσοχή σε όσα οι άλλοι υπονοούν αλλά δεν λένε				

Ικανότητα 13(4Cs επικοινωνία)	Ενσυναίσθηση	Μπορεί να αναγνωρίζει πότε ένας σύντροφος χρειάζεται τη βοήθειά του/της				
		Εκφράζει τη συμπαράστασή του/της για τα δεινά που βλέπει να συμβαίνουν σε άλλους				
		Λαμβάνει υπόψη του/της τα συναισθήματα των άλλων όταν παίρνει αποφάσεις				
		Διατυπώνει την άποψη ότι όταν συλλογίζεται ανθρώπους σε άλλες χώρες, συμμερίζεται τις χαρές και τις λύπες τους				
Ικανότητα 14 (4Cs συνεργασία)	Ευελιξία και προσαρμοστικότητα	Αναγνωρίζει επακριβώς τα αισθήματα των άλλων, ακόμη κι όταν αυτοί δεν θέλουν να τα φανερώσουν				
		Αλλάζει τις απόψεις του/της, εφόσον του/της αποδείξουν με λογικά επιχειρήματα ότι κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο				
		Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις επιστρατεύοντας μια καινούργια δεξιότητα				
		Μπορεί να αλλάζει αποφάσεις που έχει λάβει εφόσον αυτό καθίσταται αναγκαίο λόγω των συνεπειών τους				
		Προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις εφαρμόζοντας τις γνώσεις του/της με διαφορετικό τρόπο				
Ικανότητα 15(4Cs επικοινωνία)	Γλωσσικές, επικοινωνιακές και πολυγλωσσικές δεξιότητες	Μπορεί να τροποποιεί τη συμπεριφορά του/της ώστε αυτή να εναρμονίζεται με άλλους πολιτισμούς				
		Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα				
		Ζητά από τους ομιλητές να επαναλάβουν κάτι που δεν του/της είναι ξεκάθαρο				
		Κάνει ερωτήσεις που δείχνουν ότι έχει κατανοήσει τις θέσεις των άλλων				
		Μπορεί να μεσολαβεί γλωσσικά σε διαπολιτισμικές ανταλλαγές κάνοντας μετάφραση, διερμηνεία ή παρέχοντας				

		διευκρινίσεις				
		Μπορεί να αποφεύγει με επιτυχία τις διαπολιτισμικές παρανοήσεις				
Ικανότητα 16(4Cs συνεργασία)	Δεξιότητες συνεργασίας	Οικοδομεί θετικές σχέσεις με άλλους ανθρώπους σε μια ομάδα				
		Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, συμβάλλει στην ομαδική εργασία στον βαθμό που του/της αναλογεί				
		Προσπαθεί να επιτυγχάνει συναίνεση ώστε να εκπληρώνει τους στόχους της ομάδας				
		Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, ενημερώνει τους άλλους για τυχόν συναφείς ή χρήσιμες πληροφορίες				
Ικανότητα 17 (4Cs συνεργασία)	Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων	Εμπνέει ενθουσιασμό στα μέλη της ομάδας ώστε να επιτυγχάνονται οι κοινοί στόχοι				
		Μπορεί να επικοινωνεί με σεβασμό με τα εμπλεκόμενα στη σύγκρουση μέρη				
		Μπορεί να βρίσκει εναλλακτικές λύσεις για την επίλυση των συγκρούσεων				
		Μπορεί να στηρίζει άλλους στην επίλυση συγκρούσεων βοηθώντας τους να κατανοούν τις διαθέσιμες επιλογές				
		Μπορεί να ενθαρρύνει τις αντιμαχόμενες πλευρές να ακούνε προσεκτικά η μία την άλλη και να μοιράζονται τις έγνοιες και τις ανησυχίες τους				
Ικανότητα 18 (4Cs κριτική σκέψη)	Γνώση και κριτική κατανόηση του εαυτού	Καταφεύγει τακτικά στην επικοινωνία για να συνεισφέρει στην επίλυση διαπροσωπικών συγκρούσεων				
		Μπορεί να περιγράψει τα κίνητρά του/της				
		Μπορεί να περιγράψει τους τρόπους με τους οποίους οι σκέψεις και τα συναισθήματά του/της επηρεάζουν τη συμπεριφορά του/της				
		Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τις αξίες και τις				

		<p>πεποιθήσεις του/της</p> <p>Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τον εαυτό του/της από πολλές διαφορετικές σκοπιές</p>					
Ικανότητα 19 (4Cs κριτική σκέψη)	Γνώση και κριτική κατανόηση γλώσσας και επικοινωνίας	Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά τα συναισθήματα και τα αισθήματά του/της σε πολλές διαφορετικές καταστάσεις					
Ικανότητα 20 (4Cs κριτική σκέψη)	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου: πολιτική, δίκαιο, ανθρώπινα δικαιώματα, κουλτούρα, πολιτισμοί, θρησκείες, ιστορία, μέσα ενημέρωσης, οικονομίες, περιβάλλον, βιωσιμότητα	Μπορεί να αναστοχάζεται κριτικά την εξελισσόμενη φύση του πλαισίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη διαρκή ανάπτυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου					
Ψηφιακές Δεξιότητες	1. Πληροφορίες και επεξεργασία δεδομένων	Ψάχνω για απλά δεδομένα σε απευθείας σύνδεση (εικόνα, δεδομένα). Μπορώ να βοηθήσω τον εαυτό μου με μια ποικιλία πηγών.					
		Ξέρω κάποιες μηχανές αναζήτησης και μπορώ να χρησιμοποιήσω διαφορετικές λέξεις-κλειδιά για να βρω τις πληροφορίες που θέλω.					
		Μπορώ να αποθηκεύσω το αρχείο στον επιλεγμένο φάκελο στη συσκευή μου και να το βρω.					
		Μπορώ να βρω στο Διαδίκτυο αυτό που ζητώ , κάθε φορά που ψάχνω και αναγνωρίζω τι είναι αξιόπιστο και τι όχι					
	2. Ψηφιακή Επικοινωνία	Σε μια ηλεκτρονική τάξη, ξέρω πώς να στέλνω μηνύματα σε επιλεγμένους συμμαθητές και να χρησιμοποιώ ένα κανάλι συνομιλίας.					
		Επικοινωνώ χρησιμοποιώντας διάφορα εργαλεία (e-mail, Skype, κοινωνικά δίκτυα...)					
		Μπορώ να στείλω διάφορα αρχεία (κείμενο, εικόνες) ως συνημμένα σε ένα e-mail.					
		Επιλέγω τις πληροφορίες που θέλω					

		να κοινοποιήσω σύμφωνα με τους στόχους μου.				
		Χρησιμοποιώ εργαλεία για τη δημιουργία, επεξεργασία και συνδυασμό ψηφιακού περιεχομένου.				
		Μπορώ να καταγράψω τις σκέψεις μου και τα συναισθήματά μου χρησιμοποιώντας διαφορετικά μέσα (κείμενο, εικόνες, ήχο, βίντεο).				
		Γνωρίζω ότι το υλικό και το περιεχόμενο στο διαδίκτυο έχει δημιουργηθεί από άλλους ανθρώπους (συγγραφείς) και έχει πνευματικά δικαιώματα που πρέπει να σεβόμαστε.				
		Μπορώ να χρησιμοποιώ γλώσσες προγραμματισμού και εκπαιδευτική ρομποτική με τη χρήση πλακιδίων (π.χ. Scratch, Scratchjunior, Scratch for Arduino, κ.λ.π.)				
	4. Ασφάλεια	Γνωρίζω ότι όταν χρησιμοποιούνται τεχνολογίες, υπάρχει κίνδυνος που μπορεί να επηρεάσει την απόδοση της ψηφιακής συσκευής μου.				
		Προστατεύω τον κωδικό πρόσβασής μου και δεν τον μοιράζομαι με άλλους ανθρώπους. Ξέρω σε ποιον να στραφώ εάν υπάρχει πρόβλημα.				
		Ξέρω πως να δημιουργήσω έναν ασφαλή κωδικό πρόσβασης ακολουθώντας τις οδηγίες.				
		Είμαι προσεκτικός/ή όταν μου ζητάνε προσωπικά στοιχεία όπως π.χ. κωδικό πρόσβασης, προσωπικά αρχεία κ.λ.π.				
		Όταν καταλάβω περίπτωση απειλής (διαδικτυακή βία) ενημερώνω άμεσα τους ενήλικες.				
	5. Επίλυση προβλήματος με ψηφιακά μέσα	Όταν λύνω ένα πρόβλημα τότε:				
		Χρησιμοποιώ αλγορίθμους, δηλαδή				

		<p>για σειρά από βήματα για να το λύσω.....</p>				
		<p>Όταν λύνω ένα πρόβλημα τότε:</p>				
		<p>Προσπαθώ να καταλάβω ποια στοιχεία από τα μαθηματικά χρειάζομαι.....</p>				
		<p>Όταν λύνω ένα πρόβλημα τότε:</p>				
		<p>Προσπαθώ να το απλοποιήσω και συγκεντρώνω μόνο στα στοιχεία που χρειάζομαι...</p>				
		<p>Όταν λύνω ένα πρόβλημα στον υπολογιστή συνεργάζομαι μαζί με άλλους για να λύσουμε διαφορετικά μέρη του προβλήματος την ίδια στιγμή</p>				
		<p>Όταν λύνω ένα πρόβλημα ψάχνω να βρω πώς μπορώ να συγκεντρώσω δεδομένα και πληροφορίες και να τις αναλύσω για να με βοηθήσουν στην επίλυση του προβλήματος</p>				
		<p>Τρέχω συχνά το πρόγραμμά μου για να βεβαιωθώ ότι κάνει αυτά που θέλω και επιδιορθώνω όποια προβλήματα εντοπίσω</p>				

Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας					
Σχολική Μονάδα	Εκπαιδευτικός	Τάξη/Τμήμα	Χρονική περίοδος	Σχολικό έτος	
Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:					
Διαβαθμίσεις: Παρατηρούμενες ενδείξεις ως προς τη δεξιότητα					
		[1] Αρχόμενη: ανταποκρίνεται ως προς την δεξιότητα σε επιδείξεις, υποδείξεις σε δραστηριότητα καθοδήγησης	[2] Αναπτυσσόμενη: καταβάλει προσπάθεια, συμμετέχει ενεργά, δοκιμάζει/πειραματίζεται, δεν εγκαταλείπει, ζητά υποστήριξη κατά την εμπλοκή του/της στη δραστηριότητα	[3] Ικανοποιητική: αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και προωθεί συνεργατικές στρατηγικές κατά την εμπλοκή του στη δραστηριότητα	[4] Εξαιρετική: εκδηλώνει αυθεντική διάθεση για γενίκευση, μεταφέρει την εκδηλούμενη δεξιότητα σε άλλες δραστηριότητες, συμμετέχει ολόπλευρα στη δραστηριότητα
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ					
A1. Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα					
Κριτική σκέψη	Δεξιότητες κριτικής και αναλυτικής σκέψης				
	Γνώση και κριτική κατανόηση του εαυτού				
	Γνώση και κριτική κατανόηση του κόσμου				
	Γνώση & κριτική κατανόηση γλώσσας & επικοινωνίας				
Επικοινωνία	Δεξιότητες ακρόασης και ενημέρωσης				
	Δεξιότητες ενσυναίσθησης				
	Γλωσσικές, επικοινωνιακές και πολυγλωσσικές δεξιότητες				
Συνεργασία	Δεξιότητες ευελιξίας και προσαρμοστικότητας				
	Δεξιότητες συνεργασίας				
	Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων				
Δημιουργικότητα	Αυταπέρκεια				
	Ανεκτικότητα στην αμφισημία				
	Δεξιότητες αυτόνομης μάθησης				

Ψηφιακές δεξιότητες	Δεξιότητες διαχείρισης πληροφοριών και επεξεργασίας δεδομένων				
	Δεξιότητες ψηφιακής επικοινωνίας				
	Δεξιότητες ψηφιακού περιεχομένου				
Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας					
B. Δεξιότητες Ζωής					
B1 Δεξιότητες κοινωνικής Ζωής					
B2. Δεξιότητες ψηφιακής ιθαγένειας					
B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης					
B4. Δεξιότητες επιχειρηματικότητας					

Έκθεση Προόδου Μαθητή/τριας				
Σχολική Μονάδα:		Σχολικό έτος:		
Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:				
Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού:				
Τάξη/Τμήμα:				
A] Αποτύπωση της αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας στην τάξη/στο τμήμα				
Κριτήρια		Παρατηρήσεις		
Δημιουργικότητα, κριτική σκέψη, διαχείριση πληροφορίας, λήψη αποφάσεων, επίλυση προβλήματος				
Συμμετοχή, συνεργασία, ανάληψη πρωτοβουλιών, επικοινωνία, αυτονομία				
B] Αποτύπωση της αξιολόγησης του/της μαθητή/τριας ως προς τις δεξιότητες του εργαστηρίου				
Κριτήρια	*] Μη ικανοποιητικά ή λίγες φορές	**] Μέτρια ή αρκετές φορές	***] Καλά ή πολλές φορές	****] Πολύ καλά ή σχεδόν πάντα
επικοινωνία				
συνεργασία				
δημιουργικότητα				
κριτική σκέψη				
Ψηφιακές δεξιότητες				
Δεξιότητες κοινωνικής Ζωής				
Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης				
Δεξιότητες επιχειρηματικότητας				

Ερωτήσεις για την αυτοαξιολόγηση του προγράμματος

- 1. Οι μαθητές/τριες συγκροτούν τριμελής ομάδες στο Εργαστήριο N1 με τους παρακάτω τρόπους:**
  - A. Επιλέγοντας ένα χαρτάκι με αριθμούς
  - B. Επιλέγοντας ένα χαρτάκι με εικόνα ζώου που υπάρχει σε τριάδα (ΣΩΣΤΗ)
  - Γ. Επιλέγοντας ένα χαρτάκι με το όνομα ενός συμμαθητή/τριας του

- 2. Στο Εργαστήριο N2 οι μαθητές/τριες μαθαίνουν:**
  - A. Σχετικά με το διαδικτυακό εκφοβισμό
  - B. Σχετικά με ασφαλή χρήση της διαδικτυακής επικοινωνίας
  - Γ. Κανόνες και μέτρα ασφαλούς πλοήγησης στο Διαδίκτυο (ΣΩΣΤΗ)

- 3. Στο Εργαστήριο N2 οι τριμελής ομάδες των μαθητών/τριων στο τέλος δημιουργούν μια παρουσίαση σε powerpoint ή ένα κείμενο σε κειμενογράφο σχετικά με:**
  - A. Με το δεκάλογο της ασφαλούς πλοήγησης (ΣΩΣΤΗ)
  - B. Με το δεκάλογο των μέτρων προστασίας από το διαδικτυακό εκφοβισμό
  - Γ. Με το δεκάλογο προστασίας των προσωπικών δεδομένων

- 4. Στο εργαστήριο N3 οι τριμελής ομάδες μαθητών/τριων για εμπέδωση παίζουν διαδικτυακά παιχνίδια από την ιστοσελίδα:**
  - A. Της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος
  - B. Της διεύθυνσης του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΣΩΣΤΗ)
  - Γ. Της Ακαδημίας Πολιτών

- 5. Στο Εργαστήριο N4 οι μαθητές/τριες δημιουργούν ένα δεκάλογο στον επεξεργαστή κειμένου σχετικά με:**
  - A. Με τα χαρακτηριστικά ενός καλού φίλου στο διαδίκτυο. (ΣΩΣΤΗ)
  - B. Με τα χαρακτηριστικά ενός κακού φίλου στο Διαδίκτυο
  - Γ. Με τα χαρακτηριστικά αγνώστων που εμφανίζονται ως «φίλοι» στο διαδίκτυο

- 6. Στο Εργαστήριο N4 όταν οι ομάδες μαθητών/τριων ολοκληρώσουν τους οδηγούς τους:**
  - A. Ανακοινώσουν στην ολομέλεια της τάξης
  - B. Τους αναρτούν στην ιστοσελίδα του σχολείου
  - Γ. Τους ανακοινώνουν στην ολομέλεια, τους αναρτούν στην ιστοσελίδα και τους δίνουν στους γονείς τους για διάχυση. (ΣΩΣΤΗ)

7. Στο Εργαστήριο N5 η συνεργασία με σχολεία του Διαπεριφερειακού Θεματικού Δικτύου Ασφάλεια στο Διαδίκτυο είναι:

- A. Προαιρετική (ΣΩΣΤΗ)
- B. Υποχρεωτική
- Γ. Αδιάφορη

8. Αρχικός στόχος του Εργαστηρίου N5 είναι οι μαθητές/τριες να μάθουν σχετικά με:

- A. Τα μέτρα προστασίας των προσωπικών δεδομένων
- B. Τα μέτρα προστασίας των λογισμικών πλοήγησης στο Διαδίκτυο
- Γ. Το χρόνο που σπαταλούν στο διαδίκτυο και τις συνέπειες της υπερβολικής ενασχόλησης με αυτό. (ΣΩΣΤΟ)

9. Στο Εργαστήριο N6 προτείνεται σαν τελευταία άσκηση η υλοποίηση ενός θεατρικού δρώμενου με στόχο:

- A. Την αναπαράσταση του Θύτη στο διαδικτυακό εκφοβισμό
- B. Την αναπαράσταση θύτη και του θύματος στο διαδικτυακό εκφοβισμό
- Γ. Την περιγραφή του φαινομένου καθώς και των συναισθημάτων που νιώθουν στοχεύοντας στην ενσυναίσθηση. (ΣΩΣΤΗ)

10. Η συνεργασία των μαθητών/τριων στο Εργαστήριο N7 μπορεί να γίνει με τους παρακάτω τρόπους:

- A. Γραπτά ερωτηματολόγια σε χαρτί
- B. Με γραπτά ερωτηματολόγια μέσω Google forms
- Γ. Με γραπτά ερωτηματολόγια μέσω Google forms και ομαδικές εστιασμένες συνεντεύξεις (ΣΩΣΤΗ)